

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu și avocații Hamureac Oxana și Țigănașu Elena în numele inculpatei Cazacu Ludmila, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 31 martie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

Cazacu Ludmila,

născută la xxxxx, originară și domiciliată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 25 noiembrie 2016 – până la 31 martie 2017 (instanța de fond);
2. de la 20 aprilie 2017 – până la 27 iunie 2017 (instanța de apel)
3. de la 29 august 2017 – până la 13 decembrie 2017 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 31 martie 2017, Cazacu Ludmila a fost condamnată în baza art.201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Cazacu Ludmila, conlocuind în căsătorie cu Cazacu Nicolae în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, cu care, potrivit prevederilor art.133¹ alin.(1) Cod penal, este membru de familie, ea, în perioada lunii septembrie 2015, data și ora nefiind stabilită, împreună cu fiul său Cazacu Ig., acționând intenționat, l-au agresat fizic pe Cazacu N., cauzându-i lovituri în regiunea capului cu un scaun și pumnii, acțiuni prin care i-a cauzat suferințe fizice și psihice.

Tot ea, la 22 octombrie 2015, ora 11³⁰, aflându-se la domiciliu și fiind în

stare de ebrietate, în rezultatul unui conflict cu soțul Cazacu N., acționând intenționat, i-a aplicat ultimului o lovitură cu cuțitul în regiunea abdomenului, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 336 D din 02.11.2015, vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Cazacu L. în baza art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. Totodată, să fie încasat de la inculpată în contul statului cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizelor medico-legale.

În motivarea apelului a indicat că instanța de judecată ilegal a aplicat în privința lui Cazacu L. prevederile art.8 și 10 din Codul penal, ușurându-i pedeapsa prin aplicarea art.90 Cod penal. Astfel, prevederile art.90 CP nu sunt aplicabile nici Legii nr.167 din 09.07.2010, în vigoare de la 03.09.2010, unde sancțiunea art.201¹ alin.(3) lit.a) CP prevedea pedeapsa cu închisoare de la 5 la 15 ani, atribuindu-se la categoria infracțiunilor deosebit de grave, precum nici Legii nr.196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, care prevede pedeapsa închisorii de la 6 la 12 ani și se atribuie la categoria celor grave.

În cazul legii vechi prevederile art.90 Cod penal nu se aplică deoarece infracțiunea face parte din categoria celor deosebit de grave, iar în cazul legii noi, norma art.90 CP nu se aplică, fiindcă sancțiunea articolului prevede închisoare nu de la 5, dar de la 6 ani.

Mai mult ca atât, la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de gravitatea faptei săvârșite, care la momentul comiterii infracțiunii făcea parte din categoria celor deosebit de grave, și grave în redacția legii noi, precum și nu s-a luat în considerare atitudinea inculpatei față de cele comise, săvârșind infracțiunea în stare de ebrietate, deci există circumstanță agravantă pe care instanța a respins-o, ca fiind nedovedită. Deși, inculpata a refuzat să depună declarații, inclusiv și partea vătămată, folosindu-se de dreptul său, această circumstanță a fost stabilită la urmărirea penală prin declarațiile victimei.

Astfel, Cazacu L. nu a recunoscut vina și a refuzat să depună declarații, atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată, necontribuind la descoperirea infracțiunii.

La fel, a indicat că instanța nu s-a pronunțat asupra cheltuielilor de

judecată, care urmau a fi încasate de la inculpată în contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Lui Cazacu L. în baza art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a conchis că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor pe dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatei Cazacu L. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, Colegiul penal a conchis că, pedeapsa stabilită inculpatei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este prea blândă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale, astfel, la stabilirea acesteia nu s-a ținut cont de prevederile art. 61 alin.(1), (2) Cod penal.

Astfel, la determinarea modului și măsurii de pedeapsă, instanța ține seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, care constituie o infracțiune răspândită și periculoasă, comiterea căroră în ultimul timp a atins un nivel înalt, unul din motive fiind și blândețea pedepselor aplicate, care de fapt nu sunt percepute real de către condamnați, iar influența personalității inculpatei este inefficientă, la prevenirea acestor categorii de infracțiuni.

Sanțiunea art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal, în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010 aplicabilă la momentul comiterii infracțiunii prevedea pedeapsă cu închisoare de la 5 la 15 ani, fiind o infracțiune deosebit de gravă.

Ulterior, sanțiunea aceluiași articol, a fost modificată, iar în redacția Legii nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016 prevede pedeapsă cu închisoare de la 6 la 12 ani, atribuindu-se la categoria celor grave.

Prin urmare, la individualizarea pedepsei, instanța de fond a neglijat prescripțiile art.16 și 90 Cod penal.

Astfel, potrivit art. 16 alin.(5) Cod penal, infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maxima cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.

Reieșind din prevederile art. 90 alin. (4) Cod penal, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în

cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Totodată, instanța de apel a reținut că în speță este imposibil aplicarea prevederilor art. 90 alin.(1) Cod penal, deoarece, chiar dacă la momentul examinării cauzei în sancțiunea normei incriminate inculpatei a survenit modificări, și anume, potrivit art. 16 Cod penal este o infracțiune gravă, care prevede pedeapsa închisorii de la 6 la 12 ani, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este posibil de aplicat.

Astfel, instanța de apel a conchis că corectarea și reeducarea lui Cazacu L. este posibilă doar prin privarea acesteia de societate, stabilindu-i pedeapsa de 5 ani închisoare, reieșind din sancțiunea prevăzută la art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal, precum și reținând prevederile art. 8 și 10 Cod penal, considerând că acest termen este unul adecvat, proporțional, pasibil de a influența comportamentul inculpatei.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpată în contul statului a cheltuielilor de judecată în urma efectuării expertizelor medico-legale, or acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. La fel, a menționat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale prin numirea efectuării expertizelor și examinarea medicală a inculpatei, reprezintă cheltuieli judiciare care sunt achitate din contul bugetului de stat.

6. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recurs ordinar procurorul și avocații Hamureac O., Țigănașu El. în numele inculpatei, care au solicitat:

- procurorul, invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) CPP, solicită casarea deciziei instanței de apel în partea cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului a menționat că, soluția instanței de fond și de apel, prin care a fost respinsă solicitarea acuzării privind încasarea cheltuielilor de judecată, contravine normelor procesual-penale în vigoare.

Astfel, potrivit prevederilor art.227 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Alin.(3) al normei date, prevede că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La fel, legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 CPP, obligativitatea suportării cheltulilor judiciare de către condamnat. Prin urmare, în situația când în art. 229 alin.(1) CPP, este stipulat concret din contul căruia se suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor judecătorești privind respingerea cheltuielilor este neîntemeiată.

Astfel, inculpații urmează să plătească toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare, chiar și plata unei expertize dispuse din oficiu sau la cererea părții civile.

Reieșind din cele menționate, cheltuielile de judecată suportate de către stat pentru efectuarea expertizelor medico-legale și psihiatrico-psihologice, urmează să fie încasate din contul acesteia.

- avocatul Hamureac O. în numele inculpatei, care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art.427 alin.(1) CPP, solicită casarea hotărârii judecătorești și pronunțarea unei hotărâri cu stabilirea unei pedepse mai blânde.

A menționat că inculpata este unicul întreținător al soțului, ultimul fiind invalid, nu își poate asigura modul normal elementar de trai, iar Cazacu L. îi asigură condițiile normale de trai.

Potrivit art. 75 alin.(1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limite fixate în partea specială a prezentului cod și în strictă confirmare cu dispozițiile părții generale. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuiază și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

În contextul celor nominalizate, solicită ca să fie luate în calcul comportamentul inculpatei, care de la bun început a manifestat o atitudine sinceră, cooperând cu organul de urmărire penală, unde a depus declarații

veridice despre circumstanțele cauzei, nu a întreprins măsuri de a se eschiva sau de a perturba desfășurarea normală a urmăririi penale.

Prin urmare, consideră că în privința lui Cazacu L. urmează să fie aplicate normele art.90 Cod penal.

- avocatul Țigănașu E. în numele inculpatei, care invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) și 8) CPP, solicită casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece fapta imputată nu întrunește elementele infracțiunii

Recurentul a indicat că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt în sensul art. 6 pct.11) CPP și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmă sau prin denaturarea conținutului acestora.

Potrivit legii penale, elementele infracțiunii sunt obiectul, subiectul, latura obiectivă și cea subiectivă, iar lipsa unuia dintre acestea împiedică atragerea la răspundere penală.

Consideră că fapta săvârșită de inculpată a fost comisă fără vinovăție, deoarece prin probele administrate la caz, cu certitudine s-a constatat că inculpata nu a săvârșit infracțiunea cu intenție, fiindcă în acea situație dânsa nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și nici nu putea să le prevadă, astfel, potrivit art. 20 Cod penal, Cazacu L. a săvârșit fapta fără vinovăție, iar în conformitate cu art. 6 Cod penal, ea nu poate fi supusă răspunderii penale și pedepsei penale.

Atât instanța de fond, cât și cea de apel au dat o apreciere greșită probelor acumulate, fapt ce a dus la o calificare incorectă a acțiunilor inculpatei, deoarece acțiunile lui Cazacu L. nu poartă un caracter de violență în familie, fiindcă soții erau în relații ostile, din cauza că Cazacu Nicolae întrebuința băuturi alcoolice, permanent se soldau certuri și abuzuri din partea lui față de membrii familiei.

Acțiunile inculpatei nu au fost intenționate, iar având cuțitul în mână, ea nu și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor, deși putea să le prevadă, din care motiv aceste acțiuni urmau a fi corect încadrate în baza art. 157 Cod penal – vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență.

Instanța de apel și-a bazat soluția doar pe declarațiile părții vătămate care a refuzat și nu a depus declarații nici în prima instanță, cât și a doua, el necunoscând despre proces, iar instanța a pronunțat hotărârea făcând trimitere la aceleași probe care au fost apreciate de instanța de fond, fără a le verifica în ședința de judecată, ceea ce contravine prevederilor art. 419 CPP.

Instanțele judecătorești au pus la baza hotărârilor de condamnare probe indirecte și anume declarațiile martorului acuzării Zboroș I. care este sora victimei și se află în relații ostile cu Cazacu L., care urmează a fi apreciate critic. Astfel, nici o probă nu indică la intenția inculpatei de a-l străpunge cu cuțitul pe partea vătămată. Acțiunile inculpatei includ în sine motivul de a se apăra, iar proba reprezentării intenției se face analizându-se modul și împrejurările în care a acționat făptuitorul.

La fel a indicat că instanțele nu au apreciat faptul că victima Cazacu N. nu a depus în comisariatul de poliție sau procuratură nici o plângere prin care să fi declarat ca să fie trasă la răspundere Cazacu L. pentru că intenționat l-a străpuns cu cuțitul, nu a semnat personal nici un proces-verbal și nici un document procesual, deoarece din cauza defectelor fizice nu poate semna fapt consemnat în materialele cauzei penale, a refuzat să facă orice declarație împotriva soției sale.

Potrivit caracteristicii eliberate de Primăria com. Xxxxx, r-nul Xxxxx, Cazacu N. face parte din persoanele scandalagii, deseori face abuz de băuturi alcoolice, au mai fost înregistrate plângerii de genul scandal în familie, are avertizări și pedepse, în privința lui plângeri la primăria com. Pogănești, au mai fost înregistrate. Anterior a fost condamnat, între soți tot timpul au existat certuri și conflicte, inițiatorul fiind soțul Cazacu N., acesta fiind invalid de gradul II, având un comportament imprevizibil din cauza bolii amenință pe toți cu răfuială fizică, devenind agresiv față de toți membrii familiei.

Pedeapsa penală aplicată este una inechitabilă și prea dură, nefiind proporțională faptelor real săvârșite de către Cazacu L.

7. Asupra recursurilor declarate nu a fost depusă referință.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul ordinar declarat de procuror.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie indicate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Drept temei pentru recurs procurorul a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, solicitând casarea hotărârii contestate în partea cheltuielilor judiciare cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în latura civilă, indicând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea încasării cheltuielilor de judecată, însă Colegiul penal constată că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a motivat cerințele acuzatorului de stat ce ține de cheltuielile judiciare, precum și în partea dispozitivă fiind expusă soluția (f.d. 221-237, vol.I).

Astfel, autorul invocând prevederile art. 227 și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate, instanța menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispozițiile art.143 alin.(1) Cod de procedură penală, prevăd că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, totodată fiind relevante și alin.(2) al normei date, care stipulează că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul bugetului de stat.

Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a

fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum indică procurorul.

Astfel, Colegiul penal consideră că instanța de apel în mod just și echitabil a stabilit că cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat în sumă totală de 4073 lei pentru efectuarea expertizelor medico-legală nr.336-D din 02.11.2015, psihiatrico-legale ambulatorie nr.30a-2016 din 22.01.2016 și staționară nr.59 sn-2016 din 14.07.2016, în prezenta cauză (f.d. 56-57,106-109,134-138, vol.I), sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414 - 419 Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în decizia instanței de apel, în sensul casării hotărârii judecătorești și prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursurile ordinare declarate de avocații Hamureac O.
și Tigănașu El. în numele inculpatei Cazacu L.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursurilor, avocatul Hamureac O., indică formal (art. 427, 430, 433, 435 CPP), criticând hotărârea atacată doar în latura stabilirii pedepsei, referitor la excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, semnalând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, totodată

avocatul Țigănașu E. în numele inculpatei invocă prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) CPP, din care rezultă că *instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt și pct.8) al normei date că nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recursurile declarate, Colegiul penal constată că nici unul din cele nominalizate nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor.

Din conținutul recursului ordinar declarat de avocatul Țigănașu E. în numele inculpatei, rezultă că autorul invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a nevinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, totodată, solicită casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, sentința Judecătoriei Hîncești din 31 martie 2017, prin care Cazacu L. a fost condamnată în baza art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal, a fost contestată cu apel doar de procuror, în partea stabilirii pedepsei și cheltuielilor judiciare.

Prin urmare, instanța de apel judecând cauza, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, s-a pronunțat doar în limitele în care hotărârea a fost contestată, adică în partea stabilirii pedepsei și cheltuielilor judiciare.

Reținând cele nominalizate mai sus, Colegiul penal, conchide că argumentele invocate de avocatul Țigănașu E. în numele inculpatei cu privire la nevinovăția lui Cazacu L. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal, expuse în pct.6 al prezentei decizii, sunt neîntemeiate, deoarece instanța de apel prin decizia contestată a examinat cauza *în limitele în care hotărârea a fost contestată.*

Potrivit art. 420 alin.(4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au utilizat calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Sub acest aspect instanța de recurs statuează, că, instanța de apel a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre de condamnare a inculpatei în baza art.201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal, adică i-a stabilit lui Cazacu L.

aceiași categorie de pedeapsă (închisoarea) în aceiași limită (5 ani), ca și instanța de fond, doar excluzând art.90 Cod penal, nefiind considerat faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația inculpatei, deoarece nu s-a efectuat o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a termenului pedepsei stabilite în același sens.

Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, adoptată în corespundere cu prevederile art. 414-417 Cod de procedură penală, urma să fie contestată de inculpată și avocatul Țigănașu E. doar în latura stabilirii pedepsei.

Cât privește recursul ordinar declarat de avocatul Hamureac O. în numele inculpatei, instanța constată că autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor imputate, criticând hotărârea atacată doar în latura stabilirii pedepsei, referitor la excluderea prevederilor art. 90 Cod penal – condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Colegiul, consideră că temeiul pentru recurs semnalat de avocatul Hamureac O. nu este aplicabil în prezenta speță, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea executării pedepsei stabilite inculpatei Cazacu L. și-a argumentat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înlătuiească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea categoriei, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa, continuând operațiunea de individualizare cu privire la executarea acesteia, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea quantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare a acesteia.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită.

Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte și după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii tuturor condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a ultimului la această măsură de individualizare judiciară a executării pedepsei stabilite.

Colegiul penal reține că în speța discutată, la stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de apel just a concluzionat că prima instanță dispunând suspendarea condiționată a pedepsei stabilite inculpatului, n-a reținut suficiente temeiuri de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, menționând în acest sens următoarele.

Sanțiunea art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal în baza căreia a fost condamnată Cazacu L., aplicabilă la momentul comiterii infracțiunii (22 octombrie 2015), prevedea pedeapsa închisorii de la 5 la 15 ani, respectiv fiind o infracțiune deosebit de gravă.

Ulterior, sanțiunea aceluiași articol, a fost modificată, iar în redacția Legii nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016 prevede pedeapsă cu închisoare de la 6 la 12 ani, care potrivit art.16 Cod penal, se atribuie la categoria celor grave.

Prin urmare, la individualizarea pedepsei, instanța de fond a neglijat

prescripțiile indicate la art.16 și 90 Cod penal.

Astfel, potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal, infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maxima cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.

Reieșind din prevederile art. 90 alin. (4) Cod penal, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Totodată, instanța de apel a conchis că în speță este imposibil aplicarea prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, deoarece, chiar dacă la momentul examinării cauzei în sancțiunea normei incriminate inculpatei a survenit modificări, și anume, potrivit art. 16 Cod penal, aceasta este o infracțiune gravă, care prevede pedeapsa închisorii de la 6 la 12 ani, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este posibil de aplicat.

Astfel, reținând cele nominalizate, instanța de apel corect a concluzionat că corectarea și reeducarea lui Cazacu L. este posibilă doar prin privarea acesteia de societate, stabilindu-i pedeapsa de 5 ani închisoare, reieșind din sancțiunea prevăzută la art. 201¹ alin.(3) lit.a) Cod penal, precum și reținând prevederile art. 8 și 10 Cod penal, considerând că acest termen este unul adecvat, proporțional, pasibil de a influența comportamentul inculpatei.

Așadar, Colegiul penal, statuează că pedeapsa cu închisoarea și modalitatea de executare a acesteia aplicată inculpatei, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât aceasta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, în temeiul art. 90 Cod penal, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa stabilită de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorii de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursurile declarate de avocații Hamureac O. și Țigănașu E. în numele inculpatei, sunt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu și avocații Hamureac Oxana, Țigănașu Elena în numele inculpatei Cazacu Ludmila, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală în privința lui *Cazacu Ludmila*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 ianuarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti